

R E G É L Ő.

PESTEN Vasárnap December 15^{kén} 1833.

Megjelen társával együtt hetenkint kétszer Vasárnap és Csütörtökön: Fél évi díja helyben 3 ft 12 xr borítéktalanul; postán 4 ft pengőben. Budápestiek évnegyedenként is válthatnak példányt borítéktalanul 1 ft 36 xr-jával.

A' folyóírásnak egyes száma 24 xr; egyes kép 12 xr. p. p.

I. TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

A' lovagművészek. *(Folytatás.)*

Estve az előadáson Fridrik gróf ismét jelen volt: Sokasé tetszett neki Giasinda szebbnek. Midőn így magát a' remegő zsinigre oda képzelé Giasinda mellé, 's magát olly könnyűséggel mint ő a' levegőben lebegni gondolá, akkor e' világon bájosabb és szebb helyzetet nem ismert: Midőn a' ragyogó mameluki öltözetben takaros kis lábuj hegyével a' nyereg - vánkuson előtte elrepült, oldala mellé képzelé magát, 's az egész színhely forgott vele: Fridrik csak még mindig őt látá, midőn a' bohóc nevetséges lovaglása által valamennyi tüdőket mozgásba hozta; 's az öreg Ritter hasonlíthatlan szilárdsággal és biztossággal mind kettejeket felül haladá; midőn mint vad vadász hortyogó csődőre puszta hátán egy lábbal állva forgó futásban olly sebességgel haladt, hogy őt a' szemek alig követheték: Végtere a' gróf Kolumbinát pillantá-meg; a' szép tündért, 's irigylé a' bohóc szerencsáját, ki kezét megfoghatá, őt megölelheté: Midőn most az öreg Ritter mint Pierrot is fellépett, 's bohós mímelésében maga magát látszatott felülhaladni; minthogy valamennyi nézőket hathatóképpen megnevetteté, elfelejté a' gróf is azon különös aggodalmas, 's csaknem borzadást okozó benyomást, melyet reá ezen most olly nevetséges ábrázat asztal felett tett volt: Hangos tapssal végződék a' darab, 's Fridrik boldogsága mámorában hagyá-el a' vidámon zajgó nézőkkel a' színhelyet.

Más nap reggel már a' lovaglási próbálatra elkészülten tilt szobájában Giasinda; kezében egy hárfa volt, 's lassúdan valamelly vig éneket dallott. Atyja még reggeli öltözetben

író-asztala előtt ült számos papirosok 's könyvek közt, melyekbe, úgy látszék, annyira elmerült, hogy mindenről, mi körül történt, semmit se tudott. Bohóc egyike nagy almáriomnál állt, 's a' siket Madame-ot segíté néhány szindiszletek megtekintésében, melly foglalatosság közben sok szilaj bohóságokat engede magának.

„Ámordolmányomnak is a' szabóhoz kell mennie Madame“ monda ő 's egy pár szárnyakkal ellátott selyem dolmánykát vete a' székre. — „Ha ismét Amor és Psychét adnók, 's én a' vastag kötelen fel Olümpusha nyargalnék, nem jó volna, ha szárnyaimat elveszteném. És holdunk — ó ez is nyomorult állapotban van; hogy sohajtozzam én egy rongyos hold előtt, ha Kolumbina még olly szép is! A' hold hasonlóképpen szabóhoz jut.“

„Hiszen ez a' mamának régi holdja Pietro! — szól közben Giasinda — ha te érettem sohajtozni akarsz, úgy az új holdat kell elővenned.“

„Midőn e' hold új volt — monda a' csendes halavány asszony sohajtólag — ő gyermekek, akkor szerencsésebb idők jártak! akkor nem ültem ajtó mellett a' pénzládánál; akkor az apa sem ült olly szótalanul és komoran kiadásait számlálva; akkor testestől repült alá Olümpusból, 's felvivé magához Psychéjét; — de most máskép van!“ Ezzel gondosan takargatá a' kis ezüst rongyot, 's vissza fordult, hogy titkon könnyet törüljön-ki fekete 's mélyen beesett szemeiből.

„Az az én időm előtt volt még Madame! — mond a' bohóc — igaz hogy egy olly holdvilágos kor nem is tarthat örökké; de azért fejünket falba még se verjük ám. Ha kegyed 's Ritter ur soha sem akarnak vigak 's derültek lenni, úgy majd a' hagymász reám is ragad, 's egy nyomorult búskomoly bohócczal mit csinálunk? Signora Giasinda ugyan még egy pár öt esztendeig a' fiatal csapodárokat, 's öregünk az érettebb előkelőbbeket becsődíti, de a' pór — Madame! — az érdemes pór az az enyim; ha én nem volnék, az egész harmadik hely üres maradna, a' pedig csak még is a' legnagyobbik. — Énekeljen egyet, énekeljen Signora, hogy édes anyja a' régi eseteket elfeledje,“ veté utána bohóc

félíg hallhatólag, míg az alatt néhány öreg ruha-darabokat elő huzott, 's bajaikat nézegette.

„Szegény anyám! — monda Giasinda — ő megunta már ez életet, pedig az még is milly gyönyörű! Átlátom ugyan azt is, hogy, ha már egyszer az ember magát foganatossá nem teheti, unalmas lehet az élet; de csak még is ezerszer jobb ez, mint Florenczben a' pajtában ülni, 's az utálatos mozaikkal vesződni.“

„Florencz! — ismétlé Madame Ritter, ki csak e' szót értette-meg — te is Florencz után kívánczol gyermekem? Istenem! és te még emlékezhetsz? hiszen alig voltál idősb öt esztendősnél, midőn onnét eljövénk. Igazad van gyermekem, ott legnagyobb nyomorúságunkban is jobb volt. Ott mint kis égi angyal ültél velünk a' nyomorult kamarában, 's a' mozaikműveket vizsgálgatád; 's midőn néha egy szentet, vagy boldogságos szüzet megismerél, összetevéd akkorában is jámbor és szép voltodban kis kezeckéidet, 's imádkozni kezdél. De akkor azután el kellett mennünk, hogy az idegen kötéljárókat lássuk — —“.

„Ó igen, édes anyám, azt soha se felejthetem-el; az volt az én szerencsém.“

„Isten adná, hogy szerencséd legyen! — folytatá az anya — ismertem én a' szerencsét, még mi előtt születél; bár soha ugy ne tanuld ismerni mint én.“

„De hát mért nem maradtunk Florenczben anyám? — kérde Giasinda — ó bizonyára én voltam annak oka; én éjjel nappal kinoztalak, míg meg nem engedéd, hogy lovagolni 's tánczolni tanuljak!“

„Nem, nem gyermekem! te nem vagy oka; a' régi kedv ismét fellobbant; ugy volt, mintha tarantola - pók csipett volna meg minket, hogy a' világot keresztül tánczoljuk, 's téged a' szerencsétlen mesterségekre megtanítsunk. Maradtunk volna Florenczben, most csendesesen 's becsületesen ülhethnél a' kolostorban, midőn a' helyett most mint vásott világ-gyermek éltedet mindennapi koczára kell tenned, hogy szülőidnek aranyat, magadnak pedig veszedelmes hízélgést és bámulatot arass. Most még ártatlan és vidám vagy; de Isten őrizzen gyermekem! ön magadnak kell naponként a' veszedelmeseket ezer féle képpen magadhoz csábítanod.“

„De édes, jó anyám! hiszen te magad is örömmel és kedvvel miveléd ugyan ezen mesterséget; és még is mindig jámbor maradtál; mért lennék éppen én szerencsétlen és rossz általa?”

Az anya rögtön elhallgatott. Giasinda nem vevé észre, hogy apja egy keserű 's neheztelő pillantatot vetett Madamera.

„Madame ne verjen illyeket signora Giasindának fejébe! — monda most bohóc. — Ő még elég korán veszthet el kedvét, 's vidorságát 's akkor azután a' hóhér csináljon több salto mortale-t, kivált ha jó szeszélyemet próbára tenni még tovább is igyekszik, és tiszta szerelem-valómasim 's minden napi térdre esésim felett nevetni fog, melly utóbbi az iménti esztendőben mintegy tíz drága diablementfort — pantalonomba került.”

„Hát nem elég Pietrócska! hogy minden este gyengéd szeretőd vagyok a' színen? Itt is az legyek tehát? Már akkor meg kell engedned, hogy jó formán kérlelhetlen maradjak. A' mit tehetek, megteszem; egy puha vánkuskát fogok varrni, mellyről kevesebb fáradsággal fogadhatod-el lábaim előtt a' — kosarat. Hozd most anyámat jobb gondolatokra, 's legyünk vigan.”

Erre Giasinda élénk, és derült accompagnement-t kezd játszani, mellyhez az alacson Pietro tánczolt, 's közbe-közbe salto mortale-szökéseket csinált. Giasinda pedig énekelt:

„Felséges vakmerés!
Czélod felé ne késs!
Lebegj szökelve fel
Salto-mortale-vel.

Már bölcsőm látta őt,
Fénylőn a' tünde nőt;
Szárnyas lón lábhegygel
Suhant előttem el.

Fen a' felleg-közön
Csüggött a' fényözön,
Ugy látszott a' fonál
Szerencse gömbön áll.

Fen állt ő fellegen; —
'S én szárnyal láb 's kezen
Feléd, te fényes ég!
Vigadva tánczolék.

Még felhők szép színén
A' sugárt látom én,
Lebegve a' zsinég
Fáklyafényben rezeg.

'S nem hervad-el korom,
A' földet nem nyomom,
Égen szent fény ragyog
Ha felé tánczolok.”

Alig végzé-el az éneket Giasinda, midőn az ajtón kopognak. Pietro kinyitja, 's ragyogó lovagnművészi forma-

ruhában, kezében egy tollas kalapot mozgatva, testén setét kék selyem köntőssel, derekán arany övvel egy magos szál ember lép-be, 's kezeit keresztbe mellére vetve köszönti a' bámuló familiát, éppen úgy, mint ők a' publikumot köszönteni szokták. De az alakruha 's a' képére illesztett bajusz ellenére is Giasinda legott megismeré a' grófot, 's látogatásának és különös öltözetének okát legott eltalálta.

Ej Falkenberg gróf ur — kiálta elejébe Giasinda — kegyed szavamnál fog, a' mint látom, 's valóban tanítványom akar lenni. Bravo! — fellépése pompás, 's az öltözet izletes. De mind az által engedelmet kell kérnem, édes atyám jóváhagyása nélkül a' tréfából nem szabad valót csinálnom; 's ha az első próbánál nyakát találná szegni, bizony még is kár volna.“

„Minek ezen tréfa gróf ur — monda most székéről kelvén az öreg Ritter. — Házi körünkben mi nem játszunk komédiát. Valóban különös módon akarja az ur irántunk, 's mesterségünk iránt tiszteletét mutatni, midőn bohóskodásink szokásaihoz 's módosságaihoz ereszkedik-le, és czéhünkbe valamennyi pávatollainkkal lép-be. E' leereszkedés uram! távul legyen hogy engem kecsegtetne, sőt én azt a' legkeserűbb gunynak fognám tartani, ha könnyelműségét különben nem ismerném, és szilajsága bizonynyossá nem tenné, hogy kegyed nem másoknak, csak ön magának nevét akará kockáztatni.“

E' fogadtatás a' grófot igen komollyá tevő; minden tréfáját, 's a' vidor módot, mellyel a' művész-egyetemnek magát mint dilettantot (műkedvelőt) bemutatni szándékozik, egészen elfeledé.

„Megengedjen Signore Ritter! — kezdé szavát, csak nem megijedve — ha olly szerencsétlen voltam, hogy kegyedet megsértettem. Én valóban azon legkomolyabb szándékkal jövék, hogy vezérlését magamnak kikérjem olly mesterségben, mellyet sokkal feljebb becsülök, minthogy csak multságom kedvéért tanulnám-meg alaposan. Örömmel fogok naponként annyit reá szentelni, hogy kegyed minden veszteség nélkül a' tizennégy napok alatt, mellyekben itt maradand, vagy tovább is, naponként két-két órát adhasson.“

„Tizennégy nap alatt gondolja tehát az ur mind azt megtanulhatni, miben én még harmincz esztendei gyakorlás után sem ismerem magamat mesternek? — viszonya komoran Ritter. — Meg kell vallanom, hogy igen magos gondolatokkal van kegyed súlyirányos genie-je felől, vagy az egész az oly könnyűnek tartja, mint gamókon (Steltzen) járni.“

„Valamelly gyakorlásom, 's ügyességem már van — felelt buzgón a' gróf — gyermekségem óta szenvedélyes, szinte zabolázhatlan ingert érzék magamban e' féle mesterségekhez. Kegyedet 's leányát legnagyobb mestereknek, legszabadabb 's vakmerőbb művészeknek ismerem-el, és magamat felettébb lekötelezve érezném — —“ itt hirtelen elhallgatott, 's álmélkodva tekintte az öregre, kinek sápadt, mély redőjű arcza felett futólag huzódék-el a' vad öröm, 's keserű epesztő bánatnak kifejlése; setét szemeiből fiatal tűz villanék; de csak hamar eltűnt, mint a' villám, midőn a' fiatal életörömes (lebensfroh) grófnak szemeibe merőn 's átszegezőn tekintte. — „Igen, igen monda — tompán magában — hajdan én is így tettem, így álltam öreg mesterem előtt, 's menyországba véltem beugorhatni, midőn a' feneketlen mélységbe zuhantam. — Hagyjatok gyermekek! magunkra — monda most a' többiekhez fordulva. — Üljön le gróf ur, nekünk többet kell egymással beszélünk. Ha tanítványom akar lenni, meg fogom mutatni, hogy a' mesterségek legszabadabbika, legfelségesbika hova viszen-ki.“

„Jól viselje magát gróf ur: — suttogá Giasinda, midőn hárfáját megragadá 's őt nyájasan köszönté. — Akár mit mond atyám, még is semmit se szeret úgy a' világon, mint szabad szép mesterségünket.“ Ekkor egy fogást tőn még hurjain 's könnyeden mint madárka kilejtván a' szobából csendes hangon éneklé:

„Égen szent fény ragyog.
Ha felé tánczolok!“

Falkenberg gróf a' szende (holdes) leányka mosolygása és édes hangja által elbájolva állott, 's az öreg urat egészen elfeledni látszott, ki éppen által ellenben áll, 's reá szánakodólag tekintte. Csak midőn Giasinda már az ajtót maga után behuzá, ijedt-fel mint az, ki egy éppen tűnő alomból ragadtatik-ki. Most az öreg váz-kezét az ifiúnak

vállára tevén mély szinte hangtalan szóval így szólott:
„Nézzen ez ábrázatba ifjú ember! tanuljon a' szerencsétől,
mellyről álmodozik, borzadni. Nincs nyomorúbb teremtes
e' földön, mint egy kilángolt enthusiasta, ki egy tárgytól,
mellyet megvetni tanult, meg nem menekhetik, mert min-
dennapi kenyerét kell vele keresnie. *(Folytatás következik.)*

II. JELES MONDÁS.

Hold és ember.

Sok ember olyan szinte, mint a' hold,
(Hogy véle azt forogni mondanád)
Mind untalan megváltozik kedve,
Akaratja, és az érzeménye is;
'S ámbár szerencsétlenek az ilyenek,
Hanem igazán sajnálni lehet azokat,
Kiknek velek kell élniük.

Szedes Fábrián.

A' barátság legerősebb kötél a' szép lelkek egybekapcsolá-
sára. Az idő csak szorosabban foglalja azt össze, mi után más kö-
telékeket felold.

ifj. Thoroczky László.

Aphorismák Budáról. A' szemérem legszebb tulajdona
az asszonyi nemnek; egyedül az által nyerheti-meg valódi 's állandó
tisztelőt a' férfi-nem jobbik 's nemesebb részének.

A' szépség hiányosságához könnyen szokunk, de a' változékony,
hiú, indulatos és durva kedvélyhez (Gemth) soha: ez a' társas
életnek valódi mélye, 's minden tiszta gyönyörűségnek sirja.

Nagy Ignátz.

III. KÖLTÉSZET.

A z e c h o.

Ha a' füzesek árnyai
Alatt nyögöm kínjaim,
Az éj lelkének szárnyai
Fel fel-kapják jajaim;
'S ha kérdezem, mikor leszen
Keblemben utolsó ha!

Már az echo imigy készen
Tartja visszavát s o h a!
Egek! sorsom a' mostoha
Ekkép üldöz, és én soha
Se birhatván Szépenet,
Elepedem életemet.

Miskolczy István.

IV. VILÁGI TELEGRAF.

A' speculatiók különfélek! Jelenleg egy berlini ven-
dégfogadás, nevérol Herig, — naivságával speculál; így pél-
daul a' minap „születése negyvenedik innepére nagy hangversenyt
brillant világosítás mellett“ hirdettetett-ki. A' bemenet-
tel árra 4½ ezüst fillér vala, 's a' városnak mindannyi szegletei
tele voltak hirdetésekkel.

Derék koplalás. Freyburghban, a' mint hírét vesszük,
egy tizenegy esztendő leánya találkozik, ki már három hónapok
óta egy falatot sem evett. Édes anyjának kimondása szerint a' sze-
gény leánykával egy idegen asszony igen méltatlanul bánt: ezen
időtől fogva elveszte étvágyát (appetitus); sőt már most az ételek
szagától is undorodik, 's mind inkább elveszti álmát.

V. KÜLÖNFÉLE.

Örökkétartó játékszin. — A' Világ játékszin — já (szók benne az emberek. A' történet készíti a' darabot — a' szerencse osztja ki a' szerepeket. A' bolondok változtatják a' jelenéseket — a' bölcsek a' nézők. A' gazdagok páholyokban ülnek, a' hatalmasok helye földszint, a' szegényeké a' karzaton van. A' szépnem nyújt frissítő szereket — a' zsarnokok a' pénztárnál (cassá) ülnek, 's azok, kiket a' szerencse elhagyott vagy elfelejtett — a' lámpákat gyújtogatják. A' bolondság muzsikál, 's az idő vonja-fel 's eresztile a' karpitot! — i — é —

Előítélet 's gyermekvesztesség. Az „asiatic journal“ állítása szerint rendkívüli nagy számú gyermekek lesznek esztendőként a' farkasok prédájává. Agra környékén 4 év alatti több mint 4,000 gyermek veszett-el ez uton; mind ennek pedig azon előítélet az oka, mert az Indusok azt hiszik, hogy minden falu, mellyben farkas-vér ontatik, elpusztul, 's hogy a' farkastól megeveit gyermekeknek lelke világ folytig kísérti azt, ki farkas vért ontott. Ha tehát valamelly farkas csak ugyan kézre kerül, annak nyakára csengtyűt akasztván ismét eleresztik, hogy legalább annak közeledését észreveggyék, 's így kegyetlen agyarai elől, ha lehet, eleve menekdhessenek.

A' kalkuttai Bramin. Kalkuttában jelenleg valamelly Bramin (pap) lakik, ki Kafi istenasszonyinak már 300 gyermeket áldozott, hogy — hogy az ő felesége egyet kapjon. Ha sok illy bramin volna a' világon, nem sokára az emberi nemzet traditióvá lenne.

VI. NEVETTETŐ PILULA.

„Ugyan mért iszol annyi bort?“ kérdé kocsisát egy ur. „Azért uram, mert Töröknek képzelem magam; a' mi tilos, tudja az ur, mindig jobban esik.“ Szicher.

Kérdő rejtvény:

Mellyik lánytól fél, és szalad minden férj? *örvöslány*

Mellyik bor tesz legtöbb hasznót a' háborúban? *abbior*

Nagy Ignáz.

Előbbi rejtvény: Gyertya.

Emlékeztetés. Végére sietvén az esztendő, kérjük ismételve tisztelt olvasóinkat, hogy folyóírásunk iránt mennél előbb rendelkezéseket megtenni, több izbeli hirdetményinket másokkal is közteni; és szép intézetiünket többeknek is ajálván az által kedves magyar nyelvünk terjesztésében buzgólkodni méltóztassanak. Kik becses levelezésükkel továbbra is megtisztelni szándékoznak, az iránt e' lapok hivatalát jó előre értesíteni ne terheltessenek, hogy nekik továbbra is folyóírásunkkal szolgálhassunk. — Midőn hazánkban az idegen nyelvű folyóírások egyre szaporodnak, és elég pártolókra találunk: reméljük, hogy a' magyar telkes honleányok és hazafiak se fogják magokat vissza vonni, midőn a' Regelő-Honművész, ezen minden tekintetben első magyar szípművészeti folyóírás, és új nemzeti intézet a' Magyaroknak becses pártfogásukért és védő kegyességükért esedezik.

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiarcz 86. szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi urak utszája 612.